

Budoucnost zahrádkových osad

Zahrádkové osady ve větších městech vedou svůj boj o život deseti-letí. Některé ho prohrály, jiné jsou opakovaně vystavovány nejistotě. Naštěstí už mizí často opakovaný argument, že jsou zbytečným reliktem socialismu. Zahrádkové osady jsou totiž součástí městské zeleně i v těch nejkonzervativnějších evropských zemích. A stejně jako mnozí začínají cítit, že majiteli veřejného prostoru jsou i oni sami, a mají tedy právo se o jeho stav zajímat a vznášet nároky, tak i zahrádkáři v osadách by mohli vystoupit z defenzivy a začít po městech požadovat podporu. Často opakovaný argument k jejich zachování – že jsou nejlevnější městskou zelení – je do jisté míry svazuje. Zůstanou jí nejspíš i v případě, že je města finančně podpoří, investují do jejich lepšího vzhledu a fungování. A nejen to, ve velkých městech je o zahrádky zájem, a to i mezi mladými lidmi. Bylo by tedy pochopitelné, kdyby obyvatelé měst požadovali kromě podpory osad stávajících i založení nových mladých osad.

Moderní zahrádkové osady na zatím nevyužitých městských pozemcích mohou „zabít několik much jednou ranou“. Jejich promyšlené založení může být hodnotou pro celé město. Ochrání navíc některé plochy před další developer-skou činností, která není vždy ku prospěchu obyvatel měst. Městská zahrádková osada třeba na místě nevyužívané železniční plochy (např. opuštěná nákladová nádraží a seřadiště) může být přínosem nejen pro zahrádkáře ale celé širší okolí. Zkusme si popsat možné řešení.

Zahrádková osada bude založena jako prostupná součást okolního parku. Využijeme industriální atmosféru místa. Z části kolejíšť vzniknou stezky pro pěší i cyklostezky, část kolejíšť ponecháme působení přírody – jako prostor pro život, který se v místě už nachází (často i v zastoupení chráněných druhů). Součástí parku spojeného s osadou budou i otevřené travnaté plochy, skupiny stromů poskytujících stín a dětská hřiště blízka přírodě a obyčejnému životu venku.

Kromě běžných zahrádek vznikne v místě i plocha pro komunitní zahradu.

V místě může vzniknout využitím stávajících technických budov kavárna, prodejna zahrádkářských přebytků, moštárna apod. Samotné zahrádky budou protkané sítí veřejných cest a v jejich středu bude malé „náměstí“ pro společné setkávání osadníků. Dřevěné jednoduché a různobarevné chatky navážou na původní účel místa.

V osadě i okolním parku by kromě trávení volného času bylo možné pozorovat i některé z trendů současné zahradní tvorby, které směřují k volné a přírodně působícímu prostředí. Komu by se takové prostředí zdálo pro město nevhodné, toho by možná příjemně

Vyhrazeno bude i místo pro včelí úly. Včely zajistí opylení pěstovaných rostlin a poskytnou místní med i z místní květnaté louky s prosekanými cestami lákajícími k probíhání a procházkám.

překvapil třeba berlínský „Park am Gleisdreieck“, na jehož okraji najdeme i malou zahrádkovou osadu.

Zahrádkářství přestává být vysmíváno a začíná zajímat i nastupující generace. Pokud se činnost, která má smysl, stane trendem ve správných rukou, lze se těšit na budoucnost, a to budoucnost osad stávajících i budoucích. Držme jim palce!

Jana Kolková Rydvalová, Petr Kolka
Foto a kresba autoři

inzerce

FOR GARDEN

4

9. MEZINÁRODNÍ VELETRH ZAHRADNÍ ARCHITEKTURY
NÁBYTKU, TECHNIKY A VEŘEJNÉ ZELENĚ

Souběžně probíhají:

FOR HABITAT / FOR FURNITURE / FOR OFFICE / BYDLENÍ, NOVÉ PROJEKTY

PVA
EXPO PRAHA
LETNANY

www.for-garden.cz

19.–22. 3. 2015

